

Ils nums dals mais

Legia ils texts sutvart. Scriva mintgamai il num dal mais tschertgà sin las lingias sut.

<p>Il mais è numnà tenor il dieu cun la fatscha dubla Janus, il dieu dals ischs e da las portas. «J» vegn pronunzià per franzos «sch». Per rumantsch vegn il pled er scrit cun «sch...» El vegn er numnà il mais d'enviern.</p>	<p>Quest mais ha il num dal dieu da la guerra Mars. El vegn er numnà il mais da la primavaira.</p>
<p>«Decem» munta 10. Tar ils Romans era quai il dieschavel mais. Ins numna el il mais dals cristians, perquai ch'el è il mais da Nadal.</p>	<p>Il num deriva da la deessa romana Maia. En il tudestg vegn el er numnà «Wonnemonat». Il vegl pled tudestg «wunna» munta pavel u pastg.</p>
<p>Il num da quest mais pudess derivar da «aperire» (avrir), perquai ch'ils fegls da las flurs s'avran da quel temp. Ins n'è dentant betg segir. El vegn er numnà il mais da Pasca.</p>	<p>Oriundamain era quest mais l'otgavel mais. Per latin vul il pled otg dir «octo». El vegn numnà er anc ozendi il mais dal vin, perquai che durant quest mais vegn racoltada l'iva per far vin.</p>
<p>L'emprim imperatur roman aveva num Augustus e quest mais è deditgà ad el. Perquai ch'en quest mais cumenzava la racolta, ha el er num il mais da la racolta.</p>	<p>Julius Caesar è stà general ed imperatur roman. Ad el è vegnì deditgà quest mais. Per rumantsch vegn er quest mais numnà il mais dal fain tenor l'occupaziun dals purs.</p>
<p>«Novem» è latin e munta nov. El era en il chalender roman il novavel mais. Pli baud vegniva el er numnà il mais d'atun.</p>	<p>Tar ils Romans era quest mais il settavel mais. Per latin sa numna il pled set «septem».</p>
<p>Il num tudestg da quest mais è deditgà a la deessa romana Juno ch'era la protectura da las dunnas giuvnas. Per rumantsch vegn il mais numnà tenor l'activitad principala che la glieud aveva quel temp: zerclar.</p>	<p>Il pled latin «februare» vul dir nettegiar. Da quest temp han ins pli baud fatg unfrendas da purificaziun. Quest mais vegn er numnà il mais da la corna, damai ch'ils tschiervs perdan en quel mais lur cornas</p>

1. schaner	4.	7.	10.
2.	5.	8.	11.
3.	6.	9.	12.

Soluziun

1. schaner	4. avust	7. mars	10. fanadur
2. december	5. november	8. matg	11. settember
3. avrigl	6. zercladur	9. october	12. favrer

Fegl supplementar – mo necessari sch'ins vul far cartulinas.

schaner, 31 dis 	fanadur, 31 dis
favrer, 28 dis (en l'onn basest 29 dis) 	avust, 31 dis
mars, 31 dis 	settember, 30 dis
avrigl, 30 dis 	october, 31 dis
matg, 31 dis 	november, 30 dis
zercladur, 30 dis 	december, 31 dis